

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Бреус С. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки
Москалець М. В., студент
Київський національний університет технологій та дизайну

В сучасних умовах розвитку економіки України, в умовах реалізації євроінтеграційних процесів держави важливого значення набуває підвищення рівня економічної безпеки підприємств загалом та окремих складових, а відтак, економічної безпеки держави та національної безпеки в цілому. У цьому контексті забезпечення фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства є одним з пріоритетних завдань фінансового управління підприємством.

В економічній науковій літературі існує багато визначень фінансової безпеки проте переважно її трактують як «фінансову стійкість і/або як захищеність від загроз; головною метою фінансової безпеки виступає гарантування фінансової стійкості та максимально ефективного функціонування підприємства у поточному періоді та високий потенціал розвитку у майбутньому; головною умовою – здатність протистояти існуючим і виникаючим небезпекам та загрозам, які здатні завдати фінансової шкоди підприємству» [1].

Актуальним завданням, яке має вирішувати будь-яке підприємство, є оцінювання ризиків і прогнозування показників фінансово-економічного стану з огляду виконання властивих йому функцій, впровадження заходів підвищення рівня його захисту від негативного впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища.

Сутність фінансової безпеки полягає у наявності такого його фінансового стану, який характеризується: збалансованістю і якістю фінансових інструментів, технологій і послуг; стійкістю до загроз; здатністю підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів, а також місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів; а також спрямованістю на ефективний і сталий розвиток [2].

Фінансова безпека є системою кількісних і якісних параметрів фінансового стану підприємства, що в комплексі відображає рівень його фінансової захищеності. У цій характеристиці поняття «фінансової безпеки підприємства» виділяють такі складові: фінансова безпека підприємства, що виражає визначений аспект його фінансового стану, який відображає той чи інший рівень його фінансової захищеності; фінансовий стан підприємства, що характеризує його фінансову безпеку, відображається визначеною сукупністю параметрів; параметри системи фінансової безпеки підприємства, які потребують чіткої якісної і кількісної детермінації [3]. З урахуванням визначення сутності національної безпеки в Законі України «Про основи національної безпеки України» [4] в праці [3] пропонується визначення

фінансової безпеки підприємства «як захищеність життєво важливих інтересів підприємства, забезпечення його сталого розвитку, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз економічним інтересам».

Основними інструментами забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства в сучасних умовах є фінансовий аналіз та фінансовий менеджмент, фінансове планування і прогнозування, бюджетування, ризик-менеджмент. Без створення єдиної системи фінансової безпеки підприємства неможливо домогтися виходу з кризового стану підприємств. Вона повинна відповідати ряду вимог, основними з яких є: функціонування в межах чинного законодавства; забезпечення надійного захисту інтересів усіх зацікавлених сторін; виявлення загроз фінансовій безпеці підприємства та розробка адекватних сучасним умовам заходів нівелювання або зменшення негативного їх впливу на фінансово-економічну діяльність підприємства; наявність чіткої структури і функціональне розмежування повноважень керованої та керуючої системи тощо.

З урахуванням зазначеного можна констатувати, що система фінансової безпеки підприємства буде ефективною за умови розробки стратегії, в яку доцільним вбачається включення таких аспектів: визначення внутрішніх і зовнішніх загроз та факторів, що справляють негативний вплив на забезпечення ефективного функціонування підприємства та постійний моніторинг їх; виокремлення серед загальної кількості критеріїв тих, які відповідають фінансово-економічним інтересам усіх зацікавлених сторін; розробка заходів, які сприяли б зменшенню негативного впливу факторів на рівень фінансової безпеки підприємства, а відтак і економічної безпеки загалом, а також зменшували б ризики фінансовій безпеці тощо.

В цілому, розробка методики управління системою фінансової безпеки підприємства сприятиме покращенню фінансово-економічних показників підприємства, забезпеченню фінансової, а відтак, економічної безпеки підприємства, держави та національної безпеки загалом.

Список використаної літератури:

1. Орлик О.В. Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства та його основні складові / О.В. Орлик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fkd.org.ua/article/viewFile/57391/53753>.

2. Чібісова І.В. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства / І.В. Чібісова, Є.М. Івашина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_31/Chibis.pdf.

3. Васильців Т.Г., Ярошко О.Р. Фінансова безпека підприємства: місце в системі економічної безпеки та пріоритети посилення на посткризовому етапі розвитку економіки / Т.Г. Васильців, О.Р. Ярошко // Науковий вісник НЛТУ України 2011 р., № 21.02, с. 132-136 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://firearticles.com/finansy-pidpryemstv/301-finansova-bezpeka-pidpryemstva-mistse-v-sistemi.html>